Čtvrtek 10. června 2021

P9_TA(2021)0282

Střet zájmů předsedy vlády České republiky

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. června 2021 o střetu zájmů předsedy vlády České republiky (2021/2671(RSP))

(2022/C 67/04)

Evropský parlament,

— s ohledem na čl. 310 odst. 6 a čl. 325 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie,

— s ohledem na článek 61 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie [1] (dále jen „finanční nařízení“),

— s ohledem na pokyny Evropské komise k zabránění střetu zájmů a jeho řešení podle finančního nařízení [2],

— s ohledem na svá předchozí rozhodnutí a usnesení o udělení absolutoria Komisi za roky 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 a 2019,

— s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2018 o střetech zájmů a ochraně rozpočtu EU v České republice [3] a na své usnesení ze dne 19. června 2020 o obnovení vyšetřování předsedy vlády České republiky v souvislosti se zneužitím finančních prostředků EU a potenciálními střety zájmů [4],

— s ohledem na pracovní cesty ke zjištění potřebných údajů, které do České republiky vyslal Výbor pro rozpočtovou kontrolu ve dnech 26. až 27. března 2014 a 26. až 28. února 2020,

— s ohledem na závěrečnou zprávu z listopadu 2019 o auditu fungování řídicích a kontrolních systémů zavedených s cílem zamezit střetu zájmů v České republice, provedeném generálními ředitelstvími Komise pro regionální a městskou politiku (REGIO) a pro zaměstnanost, sociální začleňování a sociální věci (EMPL), která byla zveřejněna dne 23. dubna 2021,

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie [5],

— s ohledem na zprávu Komise o právním státu 2020, zejména na kapitolu o stavu právního státu v Česku (SWD(2020) 0302),

— s ohledem na průběžnou zprávu Skupiny států proti korupci (GRECO) o plnění doporučení čtvrtého hodnotícího kola adresovaných České republice, kterou GRECO přijala na svém 84. plenárním zasedání v prosinci 2019,

— s ohledem na zprávu o České republice 2020 ze dne 26. února 2020 (SWD(2020)0502), která je průvodním dokumentem ke sdělení Komise „Evropský semestr 2020: Posouzení pokroku ve strukturálních reformách a v předcházení a nápravě makroekonomické nerovnováhy a výsledky hloubkových přezkumů strukturálních reforem podle nařízení (EU) č. 1176/2011“ (COM(2020)0150),

— s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

— s ohledem na návrh usnesení Výboru pro rozpočtovou kontrolu,

---

[1] Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.
[2] Úř. věst. C 121, 9.4.2021, s. 1.
[3] Úř. věst. C 388, 13.11.2020, s. 157.
[4] Přijaté texty, P9_TA(2020)0164.
[5] Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1.

A. vzhledem k tomu, že články 61 a 63 finančního nařízení, článek 24 směrnice 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek týkající se střetu zájmů, články 144 a 145 nařízení (EU) č. 1303/2013 o společných ustanoveních o fondech ve sdíleném řízení, judikatura Soudního dvora Evropské unie a český zákon č. 159/2006 o střetu zájmu ve znění zákona ze dne 29. listopadu 2016 stanovují specifické povinnosti a nástroje k účinnému řešení situací střetu zájmů;

B. vzhledem k tomu, že Agrofert je koncern založený českým premiérem Andrejem Babišem a sestávající z více než 230 podniků; vzhledem k tomu, že bylo odhaleno, že premiér Babiš je jedním ze skutečných majitelů Agrofertu, společnosti ovládající koncern Agrofert, pod nějž spadá i několik významných českých médií, a to prostřednictvím svěřenských fondů AB Private Trust I a AB Private Trust II, jichž je Andrej Babiš rovněž skutečným majitelem;

C. vzhledem k tomu, že v lednu a únoru 2019 provedlo několik útvarů Komise (GŘ REGIO/GŘ EMPL, GŘ AGRI (přidružené GŘ)) rozsáhlý koordinovaný audit uplatňování unijních a vnitrostátních právních předpisů; vzhledem k tomu, že v současné době probíhá audit GŘ AGRI, který zkoumá údajné střety zájmů při provádění společné zemědělské politiky v Česku;

D. vzhledem k tomu, že v dubnu 2021 zveřejnila Komise závěrečnou zprávu GŘ EMPL a GŘ REGIO o auditu provádění fondů ESI, z níž byly řádně odstraněny některé citlivé údaje; vzhledem k tomu, že zpráva o druhém auditu GŘ AGRI dosud zveřejněna nebyla;

E. vzhledem k tomu, že zveřejněná auditní zpráva poukazuje na závažné problémy v řídicích a kontrolních systémech ([6]) v České republice a na nedostatky, které musí být vyřešeny formou finančních oprav;

F. vzhledem k tomu, že auditní zpráva GŘ REGIO hovoří o třech dotacích z Evropského fondu pro regionální rozvoj, které byly uděleny v rozporu s českou legislativou a s unijním nařízením o společných ustanoveních;

G. vzhledem k tomu, že stále probíhá trestní stíhání premiéra Babiše, které bylo zahájeno na základě zprávy Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) o neoprávněném čerpání unijních dotací určených pro malé podniky a které bylo nejprve zastaveno a posléze opět obnoveno; toto trestní stíhání bylo předmětem usnesení Parlamentu ze dne 19. června 2020;

H. vzhledem k tomu, že Komise ani po uplynutí jednoho roku neposkytla úplnou odpověď na žádost Parlamentu o vyčíslení celkových dotací, které obdržely subjekty patřící do koncernu Agrofert;

I. vzhledem k tomu, že po usneseních Parlamentu o střetu zájmu premiéra Babiše, která byla přijata v prosinci 2018 a červnu 2020, a více než dva roky po zahájení auditů Komise zůstává situace týkající se střetu zájmů českého premiéra stále nevyřešená;

J. vzhledem k tomu, že řádné finanční řízení v členských státech lze zajistit pouze tehdy, pokud veřejné orgány postupují v souladu s vnitrostátními a unijními právními předpisy a pokud je trestná činnost, která má svůj původ v nenáležitě řešených případech střetu zájmu, účinně vyšetřována a stíhána;

K. vzhledem k tomu, že podle čl. 3 písm. b) nařízení (EU, Euratom) 2020/2092 může skutečnost, že nebylo zajištěno vyloučení střetu zájmů, svědčit o porušování zásad právního státu;

L. vzhledem k tomu, že existence podrobných systémů a pravidel pro zamezení a řízení skutečných i vnímaných střetů zájmů je důležitým prvkem řádné správy a řádného finančního řízení;

M. vzhledem k tomu, že pracovní cesta do České republiky, kterou Výbor pro rozpočtovou kontrolu uskutečnil v únoru 2020, odhalila znepokojivé nedostatky právního rámce, které brání Nejvyššímu kontrolnímu úřadu účinně vykonávat jeho úkoly, neboť mu nedovolují kontrolovat správnost a optimální využívání veřejných výdajů na regionální a místní úrovni ani provádět kontroly na místě u konečných příjemců;

([6]) Závěrečná auditní zpráva odhalila závažné nedostatky v nastavení kontrolních systémů, které mají zamezit střetu zájmů, a jako doklad uvádí sedm případů porušení § 4c českého zákona o střetu zájmů a vysokou chybovost v auditovaném vzorku (96,7 %).

Čtvrtek 10. června 2021

1. vítá, že v návaznosti na opakované výzvy Parlamentu byla zveřejněna závěrečná zpráva o auditu fungování řídicích a kontrolních systémů zavedených s cílem zamezit střetu zájmů v České republice, provedeném generálními ředitelstvími REGIO a EMPL, která uvádí, že se premiér Babiš stále nachází ve střetu zájmů ve vztahu ke koncernu Agrofert, a potvrzuje tedy postoj, který Parlament vyjádřil ve svých dřívějších usneseních a zprávách o udělení absolutoria;

2. vítá skutečnost, že GŘ REGIO a GŘ EMPL uznávají, že v této výjimečné situaci existuje důležitý veřejný zájem na transparentnosti a poskytování informací, který dostatečně odůvodňuje zveřejnění zprávy; lituje nicméně toho, že závěry byly zveřejněny až v dubnu 2021, přestože závěrečná auditní zpráva byla českým orgánům zaslána již v listopadu 2019 a Komise na ni obdržela odpovědi v květnu 2020; žádá GŘ AGRI, aby provádění svého auditu a přijímání následných opatření urychlilo a aby závěrečnou auditní zprávu zveřejnilo bez zbytečného odkladu; požaduje, aby byla věnována zvláštní pozornost platbám provedeným ve prospěch podniků, které přímo či nepřímo vlastní premiér Babiš nebo jiní členové české vlády;

3. považuje za politováníhodné, že auditní postupy, řízení o sporných otázkách a postupy provádění finanční oprav se v současné době protahují na několik let; žádá Komisi, aby pravidla pro auditní postupy a postupy finančních oprav upravila tak, aby tyto postupy mohly být dokončovány rychleji a bylo možné dříve vymáhat neoprávněně vyplacené prostředky EU; znovu vyzývá Komisi, aby zveřejnila veškeré dokumenty týkající se střetu zájmů českého premiéra;

4. je velmi znepokojen závěry auditní zprávy, z nichž vyplývají tyto skutečnosti:

— dotace z fondů ESI byly neoprávněny přidělovány subjektům, které jsou součástí koncernu Agrofert,

— český premiér je skutečným majitelem koncernu Agrofert a od února 2017 i svěřenských fondů AB Private Trust I a AB Private Trust II, které ovládá, a proto má na úspěchu Agrofertu stále přímý hospodářský zájem,

— premiér Babiš se aktivně podílel na plnění rozpočtu EU v České republice a měl možnost ovlivňovat orgány, jako je Rada pro ESI fondy a Národní orgán pro koordinaci, a současně se podílel na přijímání rozhodnutí týkajících se koncernu Agrofert,

— dané projekty byly financovány v rozporu s § 4c novelizovaného českého zákona o střetu zájmů a s finančním nařízením EU,

— v auditovaném období byl ohrožen nestranný a objektivní výkon funkcí Andreje Babiše jako předsedy vlády, předsedy Rady pro ESI fondy, ministra financí a místopředsedy vlády pro ekonomiku;

5. konstatuje, že český zákon č. 37/2021 Sb. o evidenci skutečných majitelů od 1. června 2021 konečně provedl do vnitrostátního práva pátou směrnici o boji proti praní peněz, která vyžaduje zřízení veřejně přístupných rejstříků pro společnosti, svěřenské fondy a jiná právní uspořádání; připomíná, že lhůta pro provedení této směrnice ve vnitrostátním právu uplynula dne 10. ledna 2020; důrazně kritizuje skutečnost, že Česko provedlo pátou směrnici o boji proti praní peněz s tak obrovským zpožděním; konstatuje, že premiér Babiš je od 1. června 2021 zapsán do českého rejstříku vlastníků jako „nepřímý skutečný vlastník“ Agrofertu; ostře kritizuje prohlášení vydané českým ministerstvem spravedlnosti, v němž se uvádí, že společnosti Agrofert mohou být i nadále vypláceny dotace navzdory skutečnosti, že je Andrej Babiš uveden jako skutečný vlastník společnosti Agrofert v Česku;

6. trvá na tom, že střet zájmů na nejvyšší vládní úrovni v členském státě, který byl nyní potvrzen závěrečnou zprávou Komise o auditu fungování řídicích a kontrolních systémů zavedených s cílem zamezit střetu zájmů v České republice zveřejněnou dne 23. dubna 2021, nelze tolerovat a musí být plně vyřešen, a to některým z následujících způsobů:

a) přijetím opatření, která zajistí, aby premiér Babiš již neměl ve vztahu ke koncernu Agrofert žádný hospodářský ani jiný zájem, na nějž se vztahuje článek 61 finančního nařízení nebo český zákon o střetu zájmů, nebo

b) zajištěním toho, aby podnikatelské subjekty, které premiér Babiš ovládá, již nedostávaly žádné finanční prostředky z fondů EU, veřejné dotace ani jiné financování přerozdělované veřejnými orgány na všech úrovních v celé EU, nebo

c) zdržením se jakékoli účasti na přijímání rozhodnutí EU, která by se mohla přímo či nepřímo dotýkat zájmů koncernu Agrofert; zdůrazňuje však, že vzhledem k funkcím a pravomocem předsedy vlády a členů jeho vlády je sporné, zda by takové opatření mohlo v praxi adekvátně vyřešit střet zájmů, pokud by tyto osoby nadále vykonávaly své veřejné funkce, a že přiměřenějším prostředkem k úplnému vyřešení střetu zájmů je tudíž odstoupení z veřejné funkce;

7. vítá oznámení, že Úřad evropského veřejného žalobce provede nestranné vyšetřování střetu zájmů založené na faktech; bere na vědomí prohlášení vydané odpovědným státním zastupitelstvím, podle něhož případ „splňuje podmínky povinné jurisdikce nově zřízeného Úřadu evropského veřejného žalobce podle příslušného nařízení Evropské unie, kterému musí být neprodleně předán“;

8. lituje, že závěry auditu potvrzují existenci závažných systémových nedostatků ve fungování řídicích a kontrolních systémů, zejména pokud jde o odhalování střetů zájmů; s politováním konstatuje, že neefektivnost křížových kontrol a neprůhledné struktury a procesy snižují spolehlivost při prevenci a odhalování střetů zájmů v České republice;

9. je velmi znepokojen tím, že nedostatky řídicích a kontrolních systémů, pokud jde o zamezení střetu zájmů, existují i poté, co v roce 2018 vstoupily v platnost články 61 a 63 finančního nařízení, a že české orgány jen málo a nedostatečně usilují o jejich dodržování;

10. lituje toho, že existují informace o tom, že česká vláda se namísto řešení střetu zájmů premiéra Babiše pokoušela tento střet zájmů legalizovat prostřednictvím zákona, který byl navržen v březnu 2020 na počátku koronavirové krize;

11. očekává, že vnitrostátní orgány provedou všechna požadovaná doporučení, jejichž cílem je mimo jiné zlepšení řídicích a kontrolních systémů a prověření všech dotací přidělených po 9. únoru 2017, které by mohly být v rozporu se zákonem o střetu zájmů;

12. žádá Komisi, aby Parlament informovala o tom, jak česká vláda provádí auditní doporučení, zejména pokud jde o kontrolu všech prostředků přidělených koncernu Agrofert, které nebyly součástí auditovaného vzorku;

13. je velmi znepokojen nedostatky celkového regulačního rámce, kvůli nimž je obtížné systematicky identifikovat skutečné majitele subjektů, které získávají unijní dotace; připomíná, že Komise potvrdila, že v rámci SZP vyplatila prostředky podnikům patřícím do koncernu Agrofert a rovněž dalším podnikům v několika jiných členských státech, jejichž skutečným majitelem je premiér Babiš, avšak nedokáže plně identifikovat všechny hospodářské subjekty, které měly z těchto plateb prospěch; zdůrazňuje, že od Komise se očekává, že orgánu příslušnému k udělení absolutoria předloží úplný a spolehlivý přehled všech plateb uskutečněných v rozpočtových letech 2018 a 2019 ve prospěch koncernu Agrofert a podniků s týmž skutečným majitelem ve všech členských státech; vyzývá Komisi, aby rovněž uvedla informace za rok 2020; domnívá se, že to je dokladem toho, že Komise musí ve spolupráci s národními agenturami co nejdříve předložit standardizovaný a veřejně přístupný formát pro zveřejňování konečných příjemců prostředků ze SZP;

14. konstatuje, že v nedávné době byla provedena oprava v německém rejstříku skutečných majitelů firem (Transparenzregister), který nyní eviduje premiéra Babiše jako skutečného majitele a akcionáře jedné dceřiné společnosti Agrofertu v Německu; opakuje, že premiér Babiš je veden mezi šesti aktivními osobami, které vykonávají významný vliv či kontrolu nad členy svěřenského fondu dceřiné společnosti Agrofertu GreenChem Solutions Ltd. ve Spojeném království; vyzývá všechny členské státy, v nichž působí dceřiné společnosti Agrofertu, aby v této souvislosti přezkoumaly své rejstříky skutečných majitelů;

15. lituje, že subjekty patřící do koncernu Agrofert nadále získávají platby z prvního pilíře SZP; připomíná, že český zákon o střetu zájmů zakazuje poskytovat dotace, včetně přímých plateb SZP, obchodním společnostem, v nichž veřejný funkcionář nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 %; poukazuje na závažné pochybnosti o nezávislosti českých orgánů, které rozhodují o způsobilosti a kontrole přímých zemědělských plateb; pokládá za rizikovou situaci, kdy v rozporu s českým zákonem o střetu zájmů jsou tyto prostředky nadále vypláceny podnikům patřícím do koncernu Agrofert;

Čtvrtek 10. června 2021

16. konstatuje, že stávající české právní předpisy v oblasti střetů zájmů, které existují od roku 2006, vykazovaly závažné mezery a významné nedostatky v provádění, což umožnilo vytvoření a růst rozsáhlých oligarchických struktur; vyjadřuje politování nad tím, že pracovní cesta parlamentního Výboru pro rozpočtovou kontrolu v únoru 2020 odhalila závažné nedostatky v systémech pro prevenci, odhalování a řešení střetů zájmů v Česku;

17. je udiven tím, že GŘ REGIO, EMPL a AGRI zjevně přistupují k podobným případům porušování českého zákona o střetu zájmů a článku 61 finančního nařízení rozdílným způsobem; zatímco GŘ REGIO a EMPL se domnívají, že nedodržení českého zákona o střetu zájmů představuje porušení čl. 61 odst. 2 finančního nařízení, GŘ AGRI zjevně takto neuvažuje; dále poukazuje na to, že kontroly způsobilosti plateb založených na nárocích (přímých plateb) zahrnují při ověřování také určitý prvek rozhodování; zdůrazňuje, že toto rozhodování může být ovlivněno střetem zájmů; vyzývá Komisi, aby Parlamentu poskytla podrobné právní vysvětlení různých dopadů vyplývajících z porušování vnitrostátních právních předpisů o střetu zájmů a článku 61 finančního nařízení a aby detailně popsala způsob, jakým zajišťuje, aby rozhodnutí o ověření platby založené na nárocích nebyla ovlivňována střetem zájmů;

18. je udiven hodnocením Komise, že český ministr zemědělství není ve střetu zájmů, přestože jeho rodinní příslušníci dostávají značné částky zemědělských dotací v době, kdy on sám odpovídá za plánování a provádění zemědělských programů v rámci SZP; žádá Komisi, aby toto hodnocení poskytla Parlamentu; vyzývá Komisi, aby zajistila jednotný výklad a uplatňování článku 61 finančního nařízení;

19. žádá Komisi, aby posoudila účinnost článku 61 finančního nařízení, pokud jde o úspěšné předcházení případům střetu zájmů nebo jejich odhalování a řešení, a aby případně v souvislosti s příští revizí finančního nařízení předložila návrhy na další zpřísnění pravidel upravujících střet zájmů, se zvláštním ohledem na definice, rozsah působnosti (na koho se vztahují), určení citlivých funkcí nebo ohrožených činností, „situace, jež lze objektivně vnímat jako střet zájmů," a povinnosti v případě střetu zájmů; připomíná, že článek 61 finančního nařízení nerozlišuje mezi různými druhy plateb z rozpočtu EU a že dostatečným ukazatelem je sama možnost využít určitou pozici vyplývající ze střetu zájmů;

20. je znepokojen úzkým výkladem článku 61 finančního nařízení českou zemědělskou platební agenturou (Státním zemědělským intervenčním fondem), která se domnívá, že se toto ustanovení nevztahuje na členy vlády; připomíná znepokojení Parlamentu nad tím, že v řízení Státního zemědělského intervenčního fondu byla zjištěna řada nedostatků, zejména pokud jde o nedostatečnou nezávislost dozorčí rady, jak je zdůrazněno ve zprávě Parlamentu o jeho pracovní cestě do České republiky v únoru 2020 ([7]); žádá Komisi, aby zahájila auditní postup s cílem zajistit řádné řízení agentury;

21. za důležitý nástroj k dalšímu posílení opatření na ochranu rozpočtu EU proti podvodům a nesrovnalostem pokládá pokyny Komise k zabránění střetu zájmů a jeho řešení podle finančního nařízení; žádá Komisi, aby zvyšovala povědomí o pravidlech k zamezení střetu zájmů a prosazovala jejich jednotný výklad a uplatňování, a to i v případě přímých plateb v rámci prvního pilíře SZP, a aby v tomto směru monitorovala nezávislé fungování platebních agentur a auditních struktur; vyzývá Komisi, aby orgánům dotčených členských států poskytla další praktické příklady, návrhy a doporučení, jak bránit střetu zájmů;

22. znovu připomíná, že čeští občané a daňoví poplatníci by za střet zájmů předsedy vlády Babiše neměli platit ani nést žádné následky a že společnosti patřící do koncernu Agrofert by měly vrátit veškeré dotace neoprávněně získané buď z rozpočtu EU, nebo z českého státního rozpočtu; naléhavě vyzývá české orgány, aby od všech subjektů koncernu Agrofert vymáhaly veškeré dotace, které jim byly neoprávněně vyplaceny;

23. trvá na tom, že vyplácení dalších finančních prostředků, ať už z rozpočtu EU nebo z českého státního rozpočtu, společnostem, které jsou v konečném důsledku ovládány premiérem Babišem nebo členy české vlády, musí být pozastaveno do doby, než budou případy střetu zájmů plně vyřešeny;

([7]) Zpráva z pracovní cesty ke zjištění potřebných údajů, kterou do České republiky vyslal Výbor pro rozpočtovou kontrolu (CONT) ve dnech 26. až 28. února 2020.

24. naléhavě českou vládu vyzývá, aby se zasadila o celkově spravedlivější rozdělování unijních dotací a vytvořila systém, který při rozdělování finančních prostředků EU zaručí naprostou transparentnost; se znepokojením konstatuje, že podle informací, které má Komise k dispozici, nebyla od zavedení českého systému přímých plateb v roce 2014 přijata žádná rozhodnutí, která by v něm prováděla změny s cílem vytvořit účinný mechanismus proti střetu zájmů;

25. připomíná, že v rámci projektu „Čapí hnízdo" Agrofert uměle vytvořil středně velký podnik, který zůstal pod jeho kontrolou, a to s cílem získat dotace určené pro malé a střední podniky v celkové výši přibližně 2 miliony EUR; považuje za nepřijatelné, že poté, co byly při vyšetřování projektu „Čapí hnízdo" zjištěny závažné nesrovnalosti, české orgány projekt z financování EU stáhly s cílem financovat jej ze státního rozpočtu, čímž se finanční zátěž přesunula na české daňové poplatníky; považuje to za potvrzení toho, že se českým orgánům nepodařilo Komisi přesvědčit o legalitě a správnosti těchto plateb; vyjadřuje politování nad tím, že to znamená, že úřad OLAF již nemá právo vyšetřovat a obžalobu může podat pouze vnitrostátní státní zástupce; je vážně znepokojen tím, že státní zastupitelství řízení nejprve zastavilo a později opět obnovilo; vyzývá české orgány, aby orgány EU co nejdříve informovaly o výsledku vyšetřování ve věci projektu „Čapí hnízdo";

26. konstatuje, že policie České republiky podruhé doporučila, aby byl premiér Babiš obžalován z údajného podvodu ve výši přibližně 2 miliony EUR v souvislosti s vyšetřováním případu „Čapí hnízdo"; konstatuje, že dozorující státní zástupce Jaroslav Šaroch, který v září 2019 původně rozhodl o zastavení případu, je odpovědný za rozhodnutí o návrhu na obžalobu; připomíná, že odstupivší nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman dne 4. prosince 2019 nařídil znovuotevření případu s poukazem na nedostatky v právním posouzení státního zástupce Šarocha;

27. je hluboce znepokojen politickým tlakem na nezávislé sdělovací prostředky a nezávislé instituce v České republice, na který nedávno poukázala rezignace nejvyššího státního zástupce, který uvedl, že důvodem jeho odstoupení byl tlak ze strany ministryně spravedlnosti;

28. žádá Komisi, aby prověřila slabé stránky české justice a učinila nezbytné kroky; žádá Komisi, aby pečlivě zkoumala a analyzovala, zda existují i jiné případy týkající se členů české vlády, u nichž je možné, že řízení bylo zastaveno nebo předčasně ukončeno po nátlaku; žádá Komisi, aby Parlament o svých zjištěních a závěrech neprodleně informovala;

29. je znepokojen zprávami, že česká vláda v průběhu auditovaného období již společnosti Agrofert vyplatila více než 150 milionů CZK z českého rozpočtu ([8]); vzhledem k tomu, že to může představovat protiprávní státní podporu a narušit spravedlivou hospodářskou soutěž na jednotném trhu EU i jeho integritu, žádá Komisi, aby tyto případy financování ze státního rozpočtu plně prošetřila a o závěrech vyšetřování a přijatých opatřeních informovala Parlament;

30. odsuzuje praxi spočívající v tom, že poté, co Komise nebo Evropský účetní dvůr odhalí v určitých projektech nesrovnalosti, jsou tyto projekty z financování EU staženy a následně financovány ze státního rozpočtu; žádá Komisi, aby tyto případy pečlivě sledovala a provedla jejich podrobnou právní analýzu se zvláštním zaměřením na to, zda představují porušování pravidel státní podpory;

31. vyjadřuje politování nad veřejnými vyjádřeními premiéra Babiše v reakci na zveřejnění závěrečné zprávy o auditu GŘ REGIO a EMPL ([9]); považuje za nepřijatelné, aby člen Evropské rady označoval auditory Komise za „mafii";

32. odsuzuje difamační tvrzení premiéra Babiše namířená proti zpravodajským médiím, která informují o jeho střetu zájmů a o činnosti jeho podniků; poukazuje v této souvislosti na jeho negativní výroky o Deníku Referendum v českém parlamentu z listopadu 2020;

([8]) iROZHLAS, *Penam, Lovochemie, Cerea. Česko vyplatilo Agrofertu podle Bruselu na dotacích neoprávněně 155 milionů*, 27. dubna 2021.
([9]) Euractiv, *Czech PM slams EU Commission auditors as „mafia"*, 26. dubna 2021.

33. je hluboce znepokojen nízkou úrovní plnění doporučení skupiny GRECO, která jsou obsažena ve zprávě ze čtvrtého hodnotícího kola – pouze jedno ze čtrnácti doporučení bylo provedeno uspokojivě, sedm doporučení bylo provedeno částečně a zbývajících šest doporučení nebylo provedeno vůbec;

34. naléhavě všechny členské státy vyzývá, aby v rámci nového víceletého finančního rámce (VFR) zakázaly vyplácení stamilionových dotací jednotlivým fyzickým osobám a aby se přiblížily postoji Parlamentu, který usiluje o zajištění úplné transparentnosti a možnosti sdružovat v programech v rámci sdíleného řízení platby i digitální kontrolní a auditní postupy přes hranice členských států;

35. vyzývá Radu, aby při současných jednáních o nařízení o SZP věnovala náležitou pozornost efektivitě rozpočtu a spravedlivějšímu a transparentnějšímu rozdělování přímých plateb a aby se přiblížila postoji Parlamentu, který usiluje o zavedení specifických stropů pro fyzické osoby v obou pilířích SZP, o degresivitu plateb, o jejich povinné zastropování a o redistributivní platby s cílem dosáhnout toho, aby občané vnímali společnou zemědělskou politiku jako celek pozitivně; zdůrazňuje, že střety zájmů nesmí ovlivňovat jednání v Radě a že žádný ministr, člen nebo zástupce vlády členského státu se nesmí účastnit jednání v situaci, kdy je ve střetu zájmů; považuje za nepřijatelné, že se premiér Babiš, který je skutečným majitelem koncernu Agrofert, účastnil jednání o SZP a vystupoval proti zastropování dotací; rozhodně zdůrazňuje, že stropy pro fyzické osoby v prvním a druhém pilíři SZP musí být uplatnitelné stejnou měrou na všechny, a to i na členy vlád členských států, aby se zabránilo tomu, že budou v Radě jednat ve svůj prospěch;

36. důrazně nesouhlasí s tím, že z unijních zemědělských fondů a Fondu soudržnosti čerpají oligarchické struktury, takže převážnou většinu finančních prostředků EU obdrží pouze malá menšina příjemců, a vyzývá Komisi, Radu a Evropskou radu, aby zabránily podpoře těchto struktur, které snižují konkurenceschopnost malých a středních zemědělců a rodinných zemědělských podniků, kteří by měli být hlavními příjemci SZP;

37. vyjadřuje vážné znepokojení nad tím, že premiér Babiš je ve střetu zájmů, a přitom se účastní rozhodování o harmonizaci SZP s celkovými cíli evropské politiky v oblasti klimatu, neboť obchodní zájmy koncernu Agrofert by mohly převážit nad veřejným zájmem, kterým je podpora udržitelnějšího zemědělství a omezení negativních dopadů změny klimatu;

38. domnívá se, že nečinnost české vlády při řešení střetu zájmů premiéra Babiše má negativní dopad na fungování českých státních orgánů, včetně orgánů činných v trestním řízení a řídicích a kontrolních systémů, a na soulad s právními předpisy EU;

39. vyzývá Komisi, aby výše uvedenou situaci i vliv premiéra Babiše na české sdělovací prostředky a na justici posoudila s cílem odhalit případy porušení zásad právního státu, a pokud se tato porušení na základě jejích zjištění potvrdí, aby včas aktivovala mechanismus podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie;

40. je nadále znepokojen skutečností, že se vlastnictví sdělovacích prostředků stále více koncentruje v rukách několika oligarchů ([10]);

41. konstatuje, že na vnitrostátní i evropské úrovni probíhají vyšetřování a audity potenciálních střetů zájmů a využívání finančních prostředků EU; je znepokojen obavami vyjádřenými ve zprávě Komise o právním státě za rok 2020, že případy korupce na vysoké úrovni nejsou dostatečně řešeny a že byly zjištěny určité nedostatky v etických rámcích platných pro poslance parlamentu;

42. vyzývá Radu a Evropskou radu, aby učinily veškeré nezbytné a vhodné kroky k zamezení střetu zájmů v souladu s čl. 61 odst. 1 finančního nařízení; vyjadřuje znepokojení nad tím, že se český premiér aktivně účastnil a nadále účastní jednání o rozpočtu a programech EU, ačkoli je ve střetu zájmů; žádá Radu a Evropskou radu, aby Parlamentu vysvětlily, jakým způsobem hodlají v návaznosti na auditní zprávy Komise zohledňovat účast premiéra Babiše na rozhodování o SZP a rozpočtu EU a reagovat na ni;

([10]) Reportéři bez hranic, *Česká republika*, https://rsf.org/en/czech-republic [navštíveno dne 2.6.2021].

43. domnívá se, že případ střetu zájmů premiéra Babiše rovněž potvrzuje, že je naléhavě zapotřebí, aby byl pro finanční prostředky EU zaveden interoperabilní digitální systém podávání zpráv a monitorování; vyjadřuje hluboké politování nad tím, že spolunormotvůrci nedosáhli uspokojivé dohody o ustanoveních o interoperabilitě informačních systémů, která by umožnila standardizované a jednotné podávání zpráv a podpořila spolupráci; vyzývá všechny příslušné aktéry, aby usilovali o stejně účinná řešení v zájmu zlepšení možností kontroly;

44. vyzývá Komisi, aby zajistila, že při provádění VFR na období 2021–2027 a nástroje „Next Generation EU" budou plně uplatňována ustanovení finančního nařízení o střetu zájmů, a to i v případě střetu zájmů premiéra Babiše, a že nebudou poskytovány žádné platby společnostem přímo či nepřímo vlastněným premiérem Babišem ([11]); vyzývá k dalšímu zkoumání potenciálních střetů zájmů i dalších prvků právního státu v národních plánech obnovy;

45. klade velký důraz na to, že poslanci Evropského parlamentu nesmí při své činnosti čelit žádným hrozbám a že vlády členských států jsou odpovědné za zajištění jejich ochrany v jejich domovské zemi;

46. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi, Radě a vládě a oběma komorám Parlamentu České republiky.

([11]) Seznam společností a projektů schválených českou vládou k financování z Fondu pro spravedlivou transformaci zahrnuje více než 6 miliard CZK pro společnost Lovochemie, jež je součástí skupiny Agrofert a kterou dříve řídil současný český ministr životního prostředí Richard Brabec.